ޙާއްޖީ އިސްމާޢީލް ދުވަސް

ލ.ތ: އަބްދުލް ވަޙީދު

(291 ވަނަ އަދަދާ ގުޅޭ)

އެދުވަހުގެ ރަސްމިއްޔާތަކަށް އޮތީ 4 ޤަރިނަށް ހުކުރު މިސްކިތުގެ ހަތަރުގައި ވައްތަފު ކިއުމަށް. އެވަނަށް އައްސްތުޤާން މުރައްމަދު ފަރީދުން އައްމަލް ކިޔަސި މާހަރުދުނަވަސް ފަހިނުފޫ އަދެއްމިއަށް. ހަރުގައިން ވަޅައިގެދުވުގެ ކާރިން ރަދުނުސާއި ވަޅިރުން މުދުޚިތާރަވަން ޝާރަޖްކުރައްވިއަށް. އެދުވަހަކީ ރަސްމީ ބަނޑު ދުވަހެއް ކަމުގައިވެސް ވަނީ ހަމަޖެއްސަވައިފައެވެ.

މިއީ ފުރަތަމަ ޤުރުއާނީ ވެރިކަން ބަރަކާތު ކުރުމަން ގެނދުން އިސްލާމްދީނަށް ދުވަސްނަގައި ރަޖިއުލްއާޚިރު މަހެއްވެ. އޭރު ބޮޑުވެރިރަށް ސުލްޠާން އަލްމަރީދު އަލްމަރުޙޫމް އިބްރާހީމް ފާރުމަލުކީ ރިޔާސަތުނަމެވެ.

9 - 8 ވަނަ ނަސްބަރުގައިވާ ގޮތަށް 1375 ވަނަ އަހަރާއި 1376 ވަނަ އަހަރާއި 1377 ވަނަ އަހަރު ޙާއްޖީ އިސްމާޢީލް ދުވަސް ފާހަގަކުރިއީފައިވެއެވެ.

10 - 1378 ހ. ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން އެދުވަސް ފާހަގަކުރަނީ " ރަބީޢުލްއާޚިރު މަހުގެ 10 ގެ ފަހުން އަންނަ ހުކުރުވަ ހުކުރު

ދުވަހުގައި ކަމަށް" ސަރުކާރުން ހަމަޖެއްސަވައި ފައިވެއެވެ.

* ޙާއްޖީ އިސްމާޢީލް ދުވަހަކީ ރަބީޢުލްއާޚިރު މަހުގެ 2 ވަނަ ދުވަސްކަމަށްވީ ނަމަވެސް އެދުވަހުގެ ފާހަގަ ކުރެވިފައިވާ ހުކުރު މިސްކިތު ފިލާގައި ރަބީޢުލްއާޚިރު މަހުގެ ވަކި ދުވަހެއް ކަނޑައަޅާފައި ނެތުމަކަށް އޭރު އޮތް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތާރީޚު ލިޔާ ކާމިލުން ބެއްލެވި ބެއްލެވުން އެކަމަށް ވަޙީދު ކަމެވެ.

* ހުކުރު މިސްކިތުގެއި 738 ހ. ވަނަ އަހަރު އައްސުލްޠާން އަބްދުލް ލަޠީފުއްދީން ބޭސްބަލު ފިލާގައި ލިޔުއްވައިފައިވަނީ ހިޖުރައިން 548 ވަނަ އަހަރު ރަބީޢުލްއާޚިރު މަހު ރަސްގެފާނު އިސްލާމްވީ ވަޤުއިގައެވެ ކަމަށެވެ. މި ފިލާގައި ކަނޑައަޅާގެން ވަކި ދުވަހެއް ލިޔުއްވައިފައެއް ނުވެއެވެ.

* އެޗް. ސީ. ޕީ. ބެލް އާއްމު ޖަނަވަރީގެ 19 ވަނަ ސަފްހާގައި ދިވެހި ތާރީޚު "ތާރީޚު ކީރިތިބޮ" އިން ނަންގަވައިފައިވާ، ކަމަށް ލިޔުއްވައިފައިވާ ރަސްގެފާނު އިސްލާމްވީ ވަޤުއިގައި ހިޖުރައިން 548 ވަނަ އަހަރުގެ

ޙަޖީއުލްއާޚިރު މަހުގެ 12 ވަނަ ދުވަހުގައި ކަމަނާވެ.

11- 1378 ހ. 1387 ހ. ގެ ނިޔަލަށް ކޮންމެ އަހަރަކުވެސް މިދުވަސް ފާހަގަ ކުރައްވާފައިވާކަން އެނގިވަޑައިގަތެވެ.

* މިއަހަރު ތަކުގައި ހުކުރު މިސްކިތު ހަރުގެގައި މައުލޫދު ކިޔެވުމާއި އޭޖުލާސާގައި މައުލޫދު ފަދަމުގެ ކުރިން އުއްމަތަ ވަނީވާރު ވަނިކަމާ ފަސޭހަވާ އެހެނިހެން ތެރެ ބަޔާން ކުރައްވާފައި ވެއެވެ. 1387 ހ. ވަނަ އަހަރު މިތަނުގައި ކުރައްވާ ފަސޭހަ އެކްސްޕޯޓް ދޭން މިހާ ފަރުދާވެ.

* އާގެތަރައިން 1384 ހ. ވަނަ އަހަރު "މާލޭގެ އެމްބަސީ ޢިސްތާފް 1153" މިނަމުގައި ޢިސްޓޭޓްގެ ޝާއިރު ކުރައްވާފައި ވެއެވެ.

12- 1388 ހ. ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން (1968 މ. ވަނަ އަހަރާ ހަމައިން) މިދުވަސް ފާހަގަ ކުރައްވާފައެއް ނުވެއެވެ. ފާހަގަކުރުން ހުއްޓިފައިވާ ސަބަބެއް ފާޅުކޮށްނުވެއެވެ.

މަޖިގައި އާލާ މައުލޫދާބެހޭ ތަފުސީލުން ފުރަތަމަ 7 ނަންބަރުގައި ބަޔާން ކޮށްފައި އެވަނީ ކަންހިނގާގޮތުގެ ދިރާސާއެވެ. އެއީ އަރުގަނޑު ދެންނެވި ދިރާސާއެކެވެ. އަރުގަނޑުގެ ހަނދާނުގައި އަރުގަނޑުގެ ނަނަން ފެނިދިޔަގެން ހިނގާފައިވާ ކަންކަމެވެ. 8 ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން 12 ވަނަ ނަންބަރާ ހަމައަށް އެވަނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްއެފެއާޒް ހައުސިންގ އެންޑް އެންވަޔަރަމަންޓް 2 ޙަޖީއުލްއާޚިރާ 1421 ގައި ނެރުއްވި "ރަސްމީ އިސްލާމީ ދުވަސް ފާހަގަކުރުން" މިނަމުގައި ނެރުއްވި ލުއިފޮތުގެ 6، 7، 8، މިވިން ސަފުހާގައި ދެއްވާފައިވާ ބަޔާންކުރެވެ.

(ނިމުނީ)